

BỘ CÔNG THƯƠNG **CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: **134/BC-BCT**

Hà Nội, ngày **24** tháng **8** năm **2023**

BÁO CÁO TỔNG KẾT

Về việc thực hiện Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ quy định về cơ chế điều chỉnh mức giá bán lẻ điện bình quân

Kính gửi: Thủ tướng Chính phủ

Thực hiện theo quy định của Luật Điện lực, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg ngày 30 tháng 6 năm 2017 quy định về cơ chế điều chỉnh mức giá bán lẻ điện bình quân, thay thế Quyết định số 69/2013/QĐ-TTg ngày 19 tháng 11 năm 2013. Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg đã khắc phục được một số hạn chế, vướng mắc của Quyết định số 69/2013/QĐ-TTg, tiếp tục tạo cơ sở pháp lý cho việc điều hành linh hoạt, hiệu quả giá bán điện.

1. Đánh giá kết quả thực hiện cơ chế điều chỉnh giá bán lẻ điện

Thực hiện cơ chế điều chỉnh giá điện theo quy định tại Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg, trong các năm 2017 - 2023, giá bán điện được điều chỉnh 03 lần: (i) tăng giá điện 6,08% lên 1.720,65 đồng/kWh, áp dụng từ ngày 01 tháng 12 năm 2017; (ii) tăng giá điện 8,36% lên mức 1.864,44 đồng/kWh, áp dụng từ ngày 20 tháng 3 năm 2019; (iii) tăng giá điện 3% lên mức 1.920,37 đồng/kWh, áp dụng từ ngày 04 tháng 5 năm 2023. Các nguyên tắc và cơ chế được phê duyệt tại Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg đã tạo cơ sở pháp lý cho việc điều hành linh hoạt, hiệu quả giá bán điện; giá bán điện đã được điều chỉnh kịp thời khi có sự biến động của các thông số đầu vào cơ bản (gồm: giá nhiên liệu, tỷ giá ngoại tệ và cơ cấu sản lượng điện phát) một cách rõ ràng và minh bạch. Các lần điều chỉnh giá điện này đã được xã hội chấp nhận, không gây ra tác động lớn tới kinh tế - xã hội.

Cơ chế kiểm tra, giám sát việc điều chỉnh giá điện bình quân và giá thành sản xuất kinh doanh điện hàng năm quy định tại Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg giúp quy trình xem xét, quyết định điều chỉnh giá điện công khai, minh bạch hơn trước.

2. Các nội dung chính cần nghiên cứu sửa đổi của Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg

Trong hơn 06 năm thực hiện cơ chế điều chỉnh giá bán điện bình quân tại Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg, bên cạnh những kết quả đạt được, một số nội dung chính tại Quyết định cần được nghiên cứu để sửa đổi, bổ sung và hoàn thiện theo ý kiến chỉ đạo của Thường trực Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ và ý kiến của Thanh tra Chính phủ, cụ thể như sau:

a) Về nguyên tắc điều chỉnh giá bán điện bình quân

- Về thông số đầu vào: Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg quy định giá điện được xem xét điều chỉnh theo biến động thông số đầu vào ở thời điểm tính toán so với thông số sử dụng để xác định giá bán điện bình quân hiện hành. Thực tế việc rà soát, thẩm định và phê duyệt điều chỉnh giá bán điện bình quân các năm qua thì mức điều chỉnh thực tế có thể không cao bằng so với phương án xây dựng và so với kết quả rà soát, kiểm tra của cơ quan nhà nước có thẩm quyền để đảm bảo giảm thiểu ảnh hưởng đến kinh tế vĩ mô và sản xuất của doanh nghiệp cũng như đời sống của người dân. Khi mức điều chỉnh thực tế khác so với mức tính toán sẽ không xác định được bộ số liệu thông số đầu vào tương ứng với mức điều chỉnh thực tế. Ngoài ra, sẽ có nhiều khoản chi phí chưa được tính đầy đủ hoặc chưa được tính vào giá điện.

- Về điều chỉnh giảm giá điện: Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg không quy định cụ thể tỷ lệ % thực hiện giảm giá bán lẻ điện bình quân. Tuy việc điều chỉnh giảm giá điện chưa xảy ra do xu hướng chi phí đều tăng các năm qua, việc không quy định cụ thể tỷ lệ % giảm giá bán lẻ điện bình quân có thể dẫn đến việc lãng phí nguồn lực khi mức giảm nhỏ cũng thực hiện điều chỉnh giá theo ý kiến góp ý của một số đơn vị.

- Về chu kỳ điều chỉnh giá điện: Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg quy định chu kỳ điều chỉnh giá điện giữa các lần điều chỉnh là 06 tháng. Tại Thông báo số 49/TB-VPCP ngày 16 tháng 4 năm 2023 của Văn phòng Chính phủ, Thường trực Chính phủ đã giao Bộ Công Thương nghiên cứu, đề xuất cụ thể việc sửa đổi Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg theo hướng có thể điều chỉnh giá điện nhiều lần trong năm. Thủ tướng Chính phủ cũng nhiều lần có chỉ đạo về việc điều chỉnh giá điện cần theo lộ trình, tránh giạt cục, tránh gây ảnh hưởng lớn đến kinh tế vĩ mô, sản xuất của doanh nghiệp và đời sống của người dân trong quá trình xem xét đề xuất điều chỉnh giá điện của Tập đoàn Điện lực Việt Nam (EVN) các năm 2022 và 2023.

b) Về phương pháp lập giá bán điện bình quân

Theo ý kiến của Thanh tra Chính phủ tại Báo cáo số 85/BC-TTCP ngày 25 tháng 3 năm 2020 về kết quả kiểm tra việc điều chỉnh mức giá bán điện thời điểm ngày 20 tháng 3 năm 2019 thì:

- Công thức tính giá bán lẻ điện bình quân tại Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg chưa có yếu tố gắn với giá thành thực tế sản xuất kinh doanh điện.

- Về các khoản giảm trừ khi tính giá bán điện: tuy trong tính toán và thẩm định phương án giá điện thực tế có tính đến các khoản giảm trừ nhưng chưa được quy định cụ thể trong Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg.

c) Về hồ sơ phương án giá bán lẻ điện

Tại Báo cáo số 85/BC-TTCP, Thanh tra Chính phủ có ý kiến về việc chưa quy định hồ sơ phương án giá điện để EVN thực hiện hằng năm.

d) Một số nội dung khác

- Trong các năm 2020 và 2021, do tác động nặng nề của dịch COVID-19, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ đã chỉ đạo Bộ Công Thương và EVN thực hiện việc hỗ trợ giảm giá điện, giảm tiền điện cho các khách hàng bị ảnh hưởng bởi dịch COVID-19. Tuy nhiên, việc thực hiện hỗ trợ giảm tiền điện (như cho trường hợp ảnh hưởng bởi dịch COVID-19) chưa được quy định tại văn bản quy phạm pháp luật.

- Hiện nay thị trường điện cạnh tranh đã chuyển sang giai đoạn thị trường bán buôn điện cạnh tranh, trên thị trường có nhiều người mua nhiều người bán thay vì chỉ có 1 đơn vị mua (EVN) như trước đây. Việc tính toán giá điện hằng năm thực tế đã tính đủ chi phí mua điện của các bên mua điện, tuy nhiên quy định tại Quyết định 24/2017/QĐ-TTg chưa thể hiện rõ được việc này, cần bổ sung các định nghĩa về bên mua điện, bên bán điện và hiệu chỉnh công thức để minh bạch hơn.

- Từ năm 2018, vai trò đại diện chủ sở hữu tại EVN đã được chuyển giao từ Bộ Công Thương về Ủy ban Quản lý vốn nhà nước tại doanh nghiệp. Quyết định 24/2017/QĐ-TTg được ban hành năm 2017 nên chưa phản ánh được vai trò của Ủy ban Quản lý vốn nhà nước tại doanh nghiệp đối với việc kiểm tra, rà soát phương án giá bán lẻ điện bình quân do EVN xây dựng và đối với việc kiểm tra chi phí sản xuất kinh doanh điện hằng năm của EVN.

3. Đề xuất, kiến nghị

Sau hơn 6 năm thực hiện, Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg đã đạt được một số kết quả quan trọng, tiếp tục tạo khung khổ pháp lý cho việc điều hành linh hoạt, hiệu quả giá bán điện. Tuy nhiên, với mục tiêu hoàn thiện cơ chế theo chủ trương, chính sách của Đảng và nhà nước về phát triển điện lực, thực hiện chỉ đạo của Thường trực Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ và ý kiến của Thanh tra Chính phủ, một số nội dung tại Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg cần được nghiên cứu để làm rõ, hoàn thiện, chủ yếu như sau: sửa đổi nguyên tắc điều chỉnh giá bán điện bình quân để phù hợp với chỉ đạo về việc nghiên cứu cơ chế điều chỉnh giá điện có lộ trình, tránh giật cục; sửa đổi phương pháp lập giá bán điện bình quân, công thức tính giá bán lẻ điện bình quân cần có yếu tố gắn với giá thành thực tế sản xuất kinh doanh điện, bổ sung quy định về các khoản giảm trừ khi tính giá bán điện; bổ sung quy định về hồ sơ phương án giá điện; bổ sung quy định chung về trường hợp Chính phủ hoặc Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo nghiên cứu, xây dựng phương án hỗ trợ giảm tiền điện; bổ sung các định nghĩa về bên mua điện, bên bán điện và hiệu chỉnh công thức tính giá điện để phản ánh việc mua bán điện trong thị trường bán buôn điện cạnh tranh có nhiều người mua, nhiều người bán; bổ sung vai trò của Ủy ban Quản lý vốn nhà nước tại doanh nghiệp trong việc kiểm tra, rà soát phương án giá điện và kiểm tra chi phí sản xuất kinh doanh điện hằng năm của EVN. Vì vậy, cần thiết phải xây dựng, ban hành Quyết định thay thế Quyết

định số 24/2017/QĐ-TTg trên cơ sở phát huy ưu điểm và khắc phục các nội dung nêu trên của Quyết định số 24/2017/QĐ-TTg.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Phó Thủ tướng Lê Minh Khái (đề b/c);
- Bộ trưởng (đề b/c);
- Văn phòng Bộ, Vụ Pháp chế;
- Lưu: VT, ĐTĐL.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Nguyễn Sinh Nhật Tân